

PROCESUL DE PRESSĂ

al

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Clușiu, 21 Martie.

După declararea d-lui dr. Aurel Mureșianu, pe care o vom publica mâine împreună cu celelalte vorbirii, se dă cetire articulelor în-
criminate. Întâiu se citește articu-
lul scris de d-lu dr. Mureșianu,
apărut în numărul 179 al „Ga-
zetei Transilvaniei“, care sună așa:

Din incidentul apropiat veniri a
Măiestății Sale monarhului nostru în
Ardel, colonele foilor unguresci sunt
pline de tot felul de sciri despre pre-
gătirile de primire ce se fac din partea
Ungurilor și autorităților unguresci.

Cuinima măhnită trebuie să pri-
vescă Românul ardelen în această miș-
care în sinul adversarilor săi politici
și naționali. Măhnit este el până în
adâncul sufletului, nu pentru că nația
conlocuitoare ungurescă vră să facă o
primire strălucită Domnitorului nostru,
ci pentru că trista și dureră stare la
care a fost redusă națiunea românească
în cursul celor douăzeci de ani din
urmă îi face Românului cu neputință de
a putea întâmpina și el pe monarhul
său în același mod ca Maghiarul, adu-
cându-i în numele națiunii sale urările
de fericire și de îndelungă viață pentru
binele și prosperarea Ardelului, peste
care domnesce acum de patruzeci de ani.

Fost'a un timp, când și Români-
lor ardeleni le era dat să comunice
cu Domnitorul lor și să audă mân-
găitoare și multă promițătoare cuvinte din
gura sa.

Acest timp a încetat de mult.
De douăzeci de ani încôce adver-
sarii noștri, ajunși la putere, lucrăză
neobosit aci pe față, aci pe ascuns
spre a răpi Românului ardelen puțința
de a lua parte și el la viața publică a
statului; de douăzeci de ani încôce se
pună toate în mișcare spre a face ca Ro-
mânul să nu mai potă figura ca Ro-
mân, nici în comună, nici în județe,
nici în reprezentanța țării, care a fost
de mult cu totul delaturată, nici în
corpul administrației, nici în alți jus-
tici, nici nicăiri.

În mod sistematic poporul nos-
tru românesc a fost despoiat de toate
drepturile sale politice-naționale, pe cari
le monopolizează rassa maghiară în folo-
sul ei exclusiv. Cel mai viu docu-
ment pentru această împrejurare,
despre care Măiestatea Sa de sigur se
va pute convinge în de ajuns, că toate
oficiile publice ale țării ardelenesci sunt
în mâinile Ungurilor.

Au totu voit Ungurii să sugrume
vocea Românului ardelen, să facă din-
tr'insul un ilot politic; au totu voit
să-l separeze și să-l depărteze de
tron, ca să nu i se dea nici într'un
fel posibilitatea de a se pute rădica
erași la valorea ce i se cuvine în această
țară ardelenescă.

Și-au ajuns scopul!

Astăzi Românul ardelen nu se
mai potă apropia de monarhul său ca
Român, spre a-i spune păsurile și ne-
cazurile sale și a se bucura și el de
fericirea de-a pute sărbători în mijlo-
cul său pe capul statului.

Nu se potă Românul ardelen a-
propia de monarhul său, pentru că
toate cărările și drumurile ce duc la el

vor fi ocupate de cei ce s'au jurat a
nu-l mai lăsa să trăiască ca Român
în această țară.

Nu se potă apropia Românul ar-
delean de Măiestatea Sa, pentru că sela-
vului politic, care nu este admis nică-
iri, nu-i potă fi ertat a vorbi cu Dom-
nitorul său ca liber cetățen.

A și luat stăpânirea ungurescă to-
te precauțiunile spre a împiedeca ori-ce
contact al poporului nostru cu mo-
narchul.

Deputațiunile ce se vor trimite
spre întâmpinarea Măiestății sale sunt
conduse numai de funcționari și demni-
tari unguri; sunt compuse aproape ex-
clusiv din omenii stăpânirii, ba, ca să
nu fiă nici o dubietate despre aceea, că
numai pe Unguri au să-i reprezenteze, li
se mai cere membrilor lor să se pre-
senteze în costumul național unguresc.

S'au mai luat măsuri ca nici po-
porul să nu se potă apropia cu plân-
gerile lui de Impăratul, ordonându-se
ca toți cei ce vor să-i înainteze petiții,
să arate mai întâiu poliției unguresc din
Clușiu care este dorința lor.

Ajunge să spunem, că toate, primire,
salutare, audiențe, se vor petrece în
Clușiu, spre a înțelege, că acolo nu mai
potă fi loc și pentru Românii, cari ar
voi să meargă în numele națiunii lor.

Se vor pute prezenta înaintea mo-
narchului numai căpeteniile noastre bi-
sericesc, cum s'a mai întâmplat și de altă
dată; le-am dori numai — fiind că e
vorba că și de rându acestă Măiestă-
tea Sa va fi însoțit de ministru-preșe-
dinte Tisza, — să fiă scutiți măcar de
astădată, și aici în Ardeal, de muștrări
ca cele ce li s'au făcut la Seghedin și
la Arad.

Dela mai mulți fruntași români din
Deva primiram în zilele acestea o în-
vitare la o întrunire, cu scop de a se
combina o întâmpinare cât mai potrivă
a Măiestății Sale din partea Româ-
nilor de acolo. Ne bucurăm de senti-
mentele leale ce le dovedesc Românii
din Deva, ca întotdeauna așa și acuma,
ne dore însă inima, când ne gândim că
dorința această și toate stăruințele lor
vor rămâne fără succes.

Câte un particular român dintre
cei mai bine văduți la stăpânire se va
pute străcura ică colea printre Unguri,
dér ca naționalitate românească în Ar-
del, nu ne este posibil a întâmpina
ași pe suveranul nostru.

Nu-i rămâne dér alta bietului Ro-
mân ardelen, decât să stea a-
casă cu inima tristă și zdrobită, că nu
se potă apropia ași nici de acela, pen-
tru care și-a versat de atâtea ori sân-
gele, sau să alerge în drumul țerei și
să se inhame la carul de triumf al
lui Tisza, care vine împreună cu mo-
narchul, de sigur numai ca să-i arate,
cât de pacificat și mulțumit este Ar-
dealul în urma „înțeleptei“ sale politice
și a „părintescii“ sale oblăduiri.

După aceea se cetese articu-
lul scris de d-lu Ștefan Bobancu,
și publicat în numărul 176 al „Ga-
zetei Transilvaniei“ din 1887, care
este următorul:

De câte ori cetim în foile jidano-
maghiare lăudându-se „patrioții“ cu „im-
posantul“ lor număr și cu „cultura“
lor jidano-maghiară, ne aducem aminte
de fabula „Două boloboce.“

Și nu sunt rare zilele, în care și

se împuiază urechile cu asemenea lăudă-
roșii, am pute dice că mai nu trece și.

În tocmai ca bolobocul cel goli,
hodorogesc și fact vuet mare, încât
dăcă n'ai sci cu cine ai de-a face, ai
sta să crești, că sunt oată frunză și erbă
la număr, și că sunt tobă de carte,
măncă cultură, beau cultură, calcă pe
cultură, dormă pe cultură.

În trufia lor amenință cu cutro-
pire și pe Român ca și pe Sast, și pe
Sărb ca și pe Slovac, decât nu intră
în „marea națiune“ și decât nu se adapă
din „cultura“ lor.

Ei bine, rolul acela trufaș și în-
gâmfat de „numeroși“ și „puternici“
și-l atribue cinci milioane de omeni, în
cari sunt socotiți și Jidovii, și surdo-
muții, și renegații, și parte mare din cei
cari vorbesc unguresc, fără însă a fi
Unguri; își atribue rolul de „culti“ și
încă „superiori în cultură“ Românului
ca și Sasului, Sărbului ca și Slovacului
tocmai acei omeni, cari și-au primit
cultura tocmai dela aceia pe cari pre-
tind a-i cultiva.

Dér aceste hodorogeli și vuet ur-
măresc un scop, țin locurile reclame-
lor ce le împrăștiă în lume un negus-
tor cu marfă rea, cine o cumpără ră-
mâne păcălit, dér negustorul trăesece
splendid.

Acı zace totu misterul lăudăroșilor
jidano-maghiare cu „numărul“, cu „pu-
ternicia“ și cu „cultura“ lor. Și decât
s'ar mai găsi vr'un suflet de om, care
s'ar îndoi de această, n'are decât să
asculte ce ne spune foia oficiosa un-
gurescă din Pesta, „Nemzet“, dela 17
August.

Ea dice adecă, că politica d'a mul-
țami numai pe un element dintre cele
ce constitue statul e cea mai bună, pen-
tru că acel element potă trăi splen-
did.

Mai limpede nu se potă grăi. Acı
și află explicare și „patriotismul“ ji-
dano-maghiar, și născocirea „agitaționi-
lor“ antimaghiaro-jidane, și persecuta-
rea, împilarea și schingiuirea Românului
și a Sasului, ca și a Sărbului și a Slo-
vacului.

Naționalitățile nemaghiare muncesc
și și nopte, îndură chinuri și suferințe,
se sbuciumă și asudă ducându lipsuri și
luptându cu nenumerate neajunsuri, pen-
tru ca cei dela putere să trăiască splen-
dit.

Pentru ca adversarii noștri să și a-
sigure această pozițiune, adecă să trăescă
splendid, exploatându pe Nemaghiari,
terorizează, persecută, înegresc și calum-
niază pe cei ce n'au venit dela pôlele
Altailor, se dau de cei mai „patrioți“,
de cei mai „numeroși“, de cei mai „culti“,
pe când în realitate patriotismul, nume-
rul și cultura oricine o va găsi la po-
porele nemaghiare.

Înțelege ori-cine acum pentru ce ad-
versarii noștri țin atăt de mult a per-
secuta și a calumnia pe Nemaghiari, a
hodorogi și a face vuet cu „numărul“,
cu „cultura“ și cu „patriotismul“ lor:
pentru ca să trăescă splendid.

Dér sciută este, că tote au un sfâr-
șit. Și trist și dureros va fi și sfâr-
șitul acestui traiu pentru aceia cari,
învețați a trăi splendid pe spinarea al-
tora, vor fi nevoiți să împartă traiul
deopotrivă cu aceia, cari de 20 de ani
duc greul în acest stat, și cari nu
sunt întru nimic inferiori celor dela
putere, ci din contră superiori în nu-

măr și cel puțin deopotrivă în patrio-
tism și în cultură.

„Violențe fără sfârșit în potriiva limbii.“

În numărul 54 alu fôiei nos-
tre am reproducu o parte din a-
prețiarile scrise sub titlul de mai
sus de diarul german „Sieb. d.
Tageblatt“ asupra faimoselor or-
donanțe ministeriale unguresc pri-
vitore la restrângerea limbilor
nemaghiare. În numărul de față
reproducem aprețiarile susu disu-
lui diar cu privire la partea ul-
timă a ordonanței ministeriale,
prin care se fixează taxa traduce-
rei și legalisării documentelor
nemaghiare pentru întrebuintărea
lor în afaceri catastrale. Etă
cum se exprimă numita fôia:

Nu putem lăsa neobservat, că
proiectul ministerial de lege nu vor-
bea de taxe moderate, ci voia să în-
troducă taxele notariale și dragomanale re-
gulate prin lege și pentru traducerele fă-
cute spre a se întrebuinta în afaceri ca-
tastrale. Numai un amendament avisa
pe ministru, să fixeze taxe moderate pen-
tru astfel de traduceri.

Respectivele dispozițiuni sună în
traducere românească, precum urmază:
Tasele fact.

1. Pentru pagina primă a traducerii
legalisate 30 cr., pentru a doua 40 cr.
și pentru fiecare următoare 30 cr., făcând
pagina trebuie să conțină cel puțin 30
de rânduri, făcând rândul cel puțin
16 silabe; o traducere, care cuprinde
mai puțin de o pagină, se consideră ca
o pagină întregă.

2. La legalizarea unei traduceri fă-
cute deja sunt a se plăti pentru prima
jumătate de colă 40 cr., pentru făcând
jumătate următoare 20 cr.; o traducere,
care se estinde peste mai puțin de o
jumătate de colă, se privește ca o ju-
mătate de colă.

La traducerele cari sunt de făcute
său de legalisat în sensul ordonanței
prezente, pentru usul în afacerile cata-
strale, nu se mai potă lua nici o taxă
din partea dragomanului său a notarului
regesc, nici pentru pîrisarea traducerii,
nici pentru clausula de legalizare, sau
pe temeul ori cărui alt titlu. Lu-
crul din urmă este de bunăsemă me-
nită a servi d'o mângăere — dér nici
favorul maghiarisării numelor n'a căș-
tigat nimica, va să dică, nici un fel
de respect în ochii noștri, prin aceea,
că taxa s'a redus dela 5 fl. la 50. cr.

Dér și afirmațiunea raportului mi-
nisterial de motive, cumcă noua ordo-
nanță nu va împiedeca comunicațiunea
în afaceri de imobil, deorece advocații,
notarii publici, notarii comunali și cer-
quali posedă limba maghiară, eră parti-
dele, cari nu știu limba maghiară —
dăcă voesc să închee independente trac-
tate — pot lesne și procură tradu-
ceri maghiare, — și această afirmațiune
trebuie să se probeze mai întâiu.

Lămurit însă este, că și această lege
— ca și multe altele create dela 1868
— stă în contradicție directă cu stipu-
lațiunile legii de naționalitate; espune-
rea ministerială de motive firesc că nu
admite această, ba ea dice mai vortos:
După ordinea veche a catastroului,
documentele sunt a se concepe într'o
astfel de limbă, ca în cazul unui pro-
cesu ea să potă servi de basă pentru a-

ducerea unei botării, dealtmintrelea se poate aclude și o traducere legalizată.

Imprejurarea însă, că limba oficială a judecătorilor de instanța întâia este exclusiv cea maghiară, nu poate servi de obiect al unei chestiuni, deoarece în consecință, dacă documentul ar fi devenit obiectul unui proces, acest proces este a se purta de asemenea în limba maghiară, este absolut necesar, ca să se prezenteze un act scris în limba maghiară, spre scopul întabularii în cărțile funduale, sau să se adaugă cel puțin o traducere maghiară, legalizată la petițiunea respectivă.

Asupra logicei acestei concluzii tăcem, der tessele, din cari se trage concluziunea, trebuie să le luăm în mai deapropo considerare.

Mai întâi de toate nu este corect, că limba oficială a judecătorilor de prima instanță este exclusiv cea maghiară, căci §-l 9 din legea naționalităților susține mai vârtos, atât cu privire la limba pertractării, cât și cu privire la pronunțarea sentinței, pentru judecătorii de instanța întâia și până la definitiva lor regulare (până acumă neurmă) expresiv usul de până acumă și chiar și astăzi se mai primesc esbite la judecătorii cercuale din partea privaților și în limba germană și română. Numai ordonanțelor președinților de tribunale li-a fost rezervat, să scotă din putere acea dispozițiune a legislațiunii, refuzându de a mai primi esbite într-o limbă nemaghiară numai din propria lor putere, încuviințându-li-se acea ulterioară prin ministeriu — în cercul tribunalului din Sibiu s'a întemplantă numai în an. 1881.

Er cu privire la oficiile cadastrale dispune §-l 11 al 2-lei legi naționalităților mai vârtos, ca la cererea partidelor să se dea soluțiuni și estrase din cărțile funduale sau în limba maghiară sau în una din limbile protocolare ale municipiului, în al cărui teritoriu se află oficiul cadastral — și într'adevăr chiar și astăzi se predau la oficiul cadastral din Sibiu mii de esbite în limba germană și română.

Ba ce e mai mult, un articol ulterior de lege, adică articolul 4 din 1869, privitoriu la exercitarea puterii judecătorești, dispune cu privire la relațiunile cele complicate ale naționalităților din Ungaria în § 6, ca numai acel cetățen maghiar să poată purta o funcțiune de judecător, care ar satisface stipulațiunile legii de naționalitate, al cărei § 13 — care declară limba maghiară de limba oficială a judecătorilor puse de guvern — se referă și d'aci 'ncolo numai la judecătorii d'o instanță mai înaltă.

După această lege este chiar o îndatorire pentru judecătorii de prima in-

stanță, ca să cunoască limbile protocolare ale acelui municipiu, în al cărui teritoriu este situat judecătoria. — Ș'acesta tocmai din acel temei, fiindcă limba oficială a acestor judecătoria nu este exclusiv cea maghiară.

Este necorectă și afirmațiunea, că după ordinea cadastrală din 1855 documentele trebuie să fie eliberate într-o astfel de limbă, ca ele în casul unui proces să poată servi de basă pentru aducerea unei sentințe — cel puțin în sensul impus ei în expunerea motivelor.

Dispozițiunea aceea nu se poate referi la una din limbile țării, la a cărei cunoștință judele este chiar prin lege obligată, ea privește limbi străine, cari în regat sunt puțin reprezentate, a căror cunoștință nu trebuie să se presupună dela judecătorii.

De astfel de limbi se ținu pentru exemplu, abstragându dela limbile străine, precum francesă, englesă ș. a. — hebraica, neogreacă, pentru părțile Transilvaniei de sigur și limba slavică ș. a.; pentru aceea dispune ordinea catastrorelor din Transilvania expresiv, ca documentul numai atunci să se prezenteze în traducere legalizată, când el ar fi conceput într-o limbă neusitată în Transilvania.

Alinea citat mai sus însemnează de sigur completa restituere a egalei îndreptățiți naționale, garantate prin legea de naționalitate. Numita lege pretinde dela anglofili de stat, ca să cunoască limbile țării, ea silesce pe cetățenii statului să întrebuițeze limbile acelora, pentru că — anglofili știu numai un-gureșce! Noi am putea numi această lege egoistă, der posteritatea ar putea afla pentru densă altă expresiune. Maxima „L'etat est moi“ este în gura națiunii omnitore pentru pacea din țară cel puțin totu atât de periclosă, ca în gura unui domnitor.

Cum să ne ajutăm noi?

În numărul de alaltaer al „Gazetei Transilvaniei“ s'a arătat cetitorilor acestui diar exemplul practic și vrednic de imitat al cătorva fruntași locuitor din o comună săsăscă de lângă Brașov. S'a arătat cu câtu interes, cu câtu zel și pin ce mijloce practice știu ei să conserve și să înainteze bunăstarea morală și materială a poporului lor.

E întrebare acum, dacă acei fruntași români, cari stau în imediată atingere cu poporul și cari sunt în prima linie chemați a se îngriji de binele, prosperarea și mântuirea lui, nu ar putea să facă și ei asemenea?

Ce greutate aru întâmpina protopopii, preoții, învățătorii și alți fruntași ai poporului român, dacă și ei s'ar con-

stitui în asemenea comitete de ajutorare, cari în anumite cazuri să sprijinescă și prin garanția lor să pună la dispozițiune mijlocele necesare acelor zeloși și vrednici credincioși ai lor, cari prin o muncă onestă și cinstită voiesc să-și înmulțescă, ori cel puțin să-și conserveze moșiora ce o au?!

E foarte natural, că asemenea întreprinderi costă jertfa și ostenelă. Jertfa ce se pretinde însă în casul de față este de natură a fi, la totu casul, recom-pensată prin succese morale multu mai importante.

Ori cine a avut ocaziune să petreacă în mijlocul poporului nostru, s'a putut convinge, că una din cele mai însemnate cauze cari îl înstrăineză pe el de conducătorii săi bisericesci este împrejurarea, că poporul nu simte, nu este cel puțin în mod direct influențat de binefacerile acelora, așa că în multe cazuri poporul consideră pe conducătorii săi bisericesci, ca pe o povară impusă și prea grea pentru el.

De aci provin o mulțime de pierderi. Preotul nu se mai bucură de simpatia, de încrederea și ascultarea poporului, învățăturele lui bune, sfaturile lui părintesci sunt considerate numai ca nise obiceiuri sarbede, dictate de natura oficiului ce-lu poartă.

Nici nu e mirare. Ce-i folosesc poporului cuvintele, dacă-i lipsesc faptele! Elu ascultă cu plăcere vorbele bune și povățuitoare ale domnului protopop, de es., pe care nu l'a veditu poate decât de două, ori de trei ori pe an în satul său, der observă și o simte afund în inimă, că d-l. protopop, după o muncă de abia câteva ore, se departe din comună ducându cu sine prea frumoșe sume de bani în raportu cu munca săvșită.

„Mi-au plăcut vorbele domnului protopop,“ — își dice atunci poporul — „der, Dómne, scumpe au fostu, — mai bine nu le-așu fi auditu!“

Și i pare poporului cu atât mai grea instituțiunea protopopilor, cu câtu din nefericire elu mai niciodată nu este în pozițiune de a simți inriurita directă a binefacerilor lor. Ce știe poporul, că de exemplu averea bisericeii sale s'ar ruina, poate, dacă n'ar fi sub controlul protopopului? Elu știe aceea ce vede și ce simte. Știe, de esempu, că banii bisericeii i-a adunat elu, prin contribuțiile și munca sa. Știe că acei bani se administreză de preotul și curatorii bisericeii, știe că alți acestora este meritul, ei muncesc ei poartă responsabilitatea. Cum vine deră, că totu la anumit timp d-lu protopop se răpede în comună, mănăncă un prânzu, bea un vinu, frunzăresce odată socotelile, bagă 8—10—12 fl. în busunară, amăsurațu mării capitalului, și se cară p'aci în-

colo; apoi ba să-lu mai vedă până când mai vine după bani?... Său cum ar pute, de esempu, săntelgă țranul credincios, că elu pentru a se cununa are lipsă de autorizațiune protopopului? Elu înțelege aceea ce simte și ce vede. Vede atăta, că d-lu protopop a scris pe un petec de hârtie două rânduri de scrisore.* și simte, că pentru aceste rânduri a trebuit să plătescă d. e. 2 fl. și să pierdă o și de lucru cu călătoriu.

Cam acestea sunt impresiunile ce i le facu poporului conducătorii săi bisericesci.

Nu multu mai favorabile sunt și impresiunile ce și-le primesc poporul din partea preoților săi direcți: Bani să-i dai când te botezi, bani când te cununi, bani când mori, — bani de câte ori îți intră în casă. Niciodată însă preotul la popor, ci totdeauna poporul să-i dea la preot!

Etă cum simte poporul!

Ce-i drept, aceste impresiuni ale poporului sunt false și foarte nedrepte față de preoții săi, căci vorba ceea: „Cine muncește la altar, dela altar trebuie să trăească“. Der nu numai că sunt false, ci sunt și foarte periculoșe, căci asemenea impresiuni dau nascere la relațiuni vitrege între preot și popor, er aceste relațiuni paralizează totu bunăvoința, totu zelul și totu activitatea pastorală și națională a preotului, așa că poporul nostru în asemenea cazuri rămâne de fapt fără conducătorii.

Nu se poate însă nega, că pe câtu de false și periculoșe sunt amintitele impresiuni, chiar pe atât sunt și de naturale, căci astăzi nici poporul nostru nu se îndestulește cu vorbe, ci așteptă fapte; vorbe frumoșe audiu a elu destule, der pentru acea totu din rău în rău a datu. Astăzi vorbesc faptele; și dacă faptele preotului sunt desavantațioșe pentru elu, zadarnice i sunt îndemnurile, zadarnice sfaturile bune, zadarnice chiar frumoșele lui cuvinte rostite de pe catedră.

Cu totu altcum ar simți poporul, altfel ar fi ródelle nisuiței celor ce stau în fruntea poporului, dacă aceștia ar cerca să pună în praxă astfel de mijloce, prin cari nu numai ei pe ei s'ar pute ajuta, fără a fi poporului spre greutate, ci și asupra credincioșilor lor, ar pute influența în mod directu cu binefacerile lor, căștigându-le prin această încrederea și bunăvoința.

În direcțiunea acesta s'ar lucra cu bun și sigur efect, dacă și conducătorii bisericeii și civili ai poporului nostru s'ar constitui în așa dișe comitete de ajutorare. Aceste comitete să adune bani, dacă n'au, er dacă au — cum sunt de

* „Decă nu se află impedimentu de căsătorie, se se cunune în Domnul. — N. N. protopop.“ Cam acesta este formula obiceiuită.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

IONU ISTETULU.

Legendă de V. A. Urechia.

— Cumetriță dragă, dragă cumetriță!
— Ce poftesci, cumetre Urechia, de mă chemi la pirlazu?
— Rogu-te, împrumută-mi nițică sare.
— Cum de nu? Eacă prospăta, de sub pisalogu.... Da ce, cumetre? te lasai de senatorie, te făcuși bucătar?
— De! cumetria... totu o bucătaria și încă prôstă și senatoria!.... Numai nu pentru asta îți ceru nițică sare... Ia-am găsit, cumetria, umblându mai deunăci pe lângă cazarma Malmezoni, o poveste c'am lăncedă și voiu să cercu ce-o eși de i-oiu da unu pravulețu de sare.
— Ce diți că ai găsit la cazarmă?... Ei, da fiă ce-o fi... Ecă sarea cerută... De țu mai trebui, cumetre...
— Mulțumesc, cumetriță...
— Pentru puțin, cumetre Urechia!...

* *
Păi, ci-că era la cazarmă la Malmezoni unu soldatu de-i dicea Ionu Istetulu. Nu că doară era pre istetu, ci pentru că nu era istetu de locu, da de

locu! Căpitanulu Gloanța la care de-o vreme Ionu era datu de vistavoiu, îi dicea adese, la dinsulu acasă, cum îi dișese și la cazarmă peste doi ani de vreme.

— Ioane, istetu, mai istetu, mă Ioane!
Recruții din fie-care contingentu, totu audindu aste vorbe, cređură că vistavoiulu căpitanulu Gloanța îi dice: Ionu Istetulu și „deșcă Istetule“ adu, și „deșcă Istetule“ mâne, porecla se lipi de nume ca mușchiulu de pomu și ca nevoia de omu. Dela o vreme și Ionu însuși, când îl întreba vre-unu sublocotenent u eșitu prospētu ca felia de untu, din școla militară, când îl întreba cum îl chiamă, răspundea cu mâna la bo-netă, stând smirna:
— Ionu Istetulu, să trăiți domnule sublocotenentu.

* *
Vení acu vremea să fiă liberat u din óste Ionu Istetulu și se pregătea să se întórne la satul lui, care era hăt-colo, departe, în județulu Râmniculu Vêlcei, unde l'astepta o muier frumoșă și tē-năără, că apucase a-și pune piostile popei pe capu înainte de ce pirdalniculu de sorțu să-lu fi chemat u la óste dór o

invia vitejia lui Stefanu celu mare și a lui Mihaiu Vitezulu.... Și pe ce odor u muierușcă nimerise Ionu!... Istetu nu era Ionu, der dragostea n'are ochi, ci-că, și decă fata dascălulu dela biserica din Sălcați, — satulu lui Ionu, — ca să nu mai trecă o săptemână a brânzei preste 18 ani împliniți, fără ca peteala să-i polească gățele negre ca péna corbului, primi să fiă nevasta lui Ionu. Și iacă așa: mai cu peciu dela protopopu pe doi cărlani, mai cu ceva colaci dela moșu popa, se făcú nunta lui Ionu cu Acinia fata dascălulu.

Și pe traiu, neică!
Așu! pe traiu! când nu țu-ai sfirșitu de creată reboajele datoriiilor cătră cinstita cărmuire!... Numai ce-lu înflară pe bietulu Ionu dela vatra unde, într-o bună dimineță Acinia puse se se sfă-descă în ólă, la clocotu, niste dragi de sermăluțe de carne de mascuru, și unde mi-lu duseră la comisia de recrutare și unde mi-lu desbrăcară — se nu vă fiă cu bănatu — golú golișorú, cum l'a făcutu mumă-sa... Și unde unu domnișorú cu mustățile rase, ca boboculu jumlitu cu apă clocotită, mi-lu ciocani și pe față și pe dosu... *

— Bun! strigă acestu domn, par'că ar fi alesu unu pepene de-i coptu!

Și câte-va dișe după aceea Ionu era la cazarmă la Malmezoni, în ciubote scâlciate și marí de nu-i ținea pe picioru nicu cu trei rinduri de obiele și mi-lu bagară pe bietulu Ionu în niște pantaloni cari se pomenea la cazarmă din „recrutu“ în „recrutu“, că o dată avuseser și „vâpușcă“ roșie... De largi, nicu vorbă!... doi Ionu puteau să se aciuescă în cei doi craci... Er bonetulu îi cădea lui Ion până peste ochi... Norocu că se opra în urechile cam răsărute ale lui Ionu, că altfelu n'ar mai fi veditu cu elu pe capu nicu inaintea ochiloru... *

* *
Șapte ani rămase Acinia fără de „omulu“ său. Hei! pe atunci nu era numai trei ani slujba de oștenu și cu atât mai puțin nu era pe 6 luni, câtu faci acumă cuconașii, ca să dovedescă că egalitatea inaintea legii e lucru sfântu!

Ce a fostu, a fostu! Acum Ionu era să fiă liberat u din óste. Și ce veselú mai era! Întai pentru-că avea să-și aște er casa și muierea, pe care de șapte ani nu le mai veduse; și alu doilea, pentru-că avea să se întórca la satulu său, la Sălcați, cu 600 de leușori în pungă.

Exemplu capitalele multor biserici, scoli etc., cari adeseori se evaluează la mii de florini — se nu lase banii pe la deosebite bănci, ori în altă locu depuși în masă spre fructificare, unde, ce-i drept, se administrează cu mai puțină ostentă și cu mai puțină batere de cap, d'ar aducă puțin folos, — ci numitele comitete de ajutorare să ia banii s'ei administreze ele spre folosul poporului și cu mai mare dobândă.

Așa de exemplu, când esecutorul ar fi să vândă pe un preț de batjocură pământul unui țeran, Comitetul să intervină cu ajutorul său, să rescumpe pământul cu același preț, d'ar nu pentru ca să despăie pe proprietar, ci pentru ca să-l ajutore. Pământul să i-l lase spre folosință și mai departe, pretindându numai interesele capitalului, până atunci, până când proprietarul și-l va putea rescumpara. Dacă însă în anumit timp pământul nu se rescumpară, el rămâne în proprietatea fondului comun, care la data ocaziune îl poate vinde altui Român, d'ar totu numai la Român, și cu asta ocaziune comitetul ar pute, fără de păcat, să-și tragă un procent de trei ori mai mare și totuș pământul să-l vândă cu preț moderat.

Tot așa asemenea ar fi de a se face și atunci, când un țeran român, harnic și de bune speranțe, ar voi să-și cumpere o realitate, d'ar nu-i ajungă banii. Comitetul suplinese restul banilor, își rezervă dreptul de proprietate asupra realității, concedie însă cumpărătorului să folosască proprietatea până atunci, până când va pute înapoi banii împrumutați având a plăti numai interesele. La casă decât cumpărătorul n'ar fi în stare în timpul hotărât să înapoieze banii, realitatea rămâne în proprietatea fondului, care la timpul său poate s'o vândă cu preț, poate, îndoit.

Prin astfel de procedere de o parte s'ar asigura și aru cresce proprietățile românești de pământ, s'ar ajutama poporul în modu forte simțitor, ăr de altă parte capitalele bisericilor, respective ale fondului astfel administrat, aru cresce multu mai repede și interesele lor s'ar pute întrebuința pentru cultura și lumina poporului.

Veți bine, la noi astfel de fapte mai virtuosi numai dela protopopi, preoți și învățatori s'ar pute aștepta. Acesta le-ar cauza ostentă și pierdere de timp, d'ar fiă siguri, că decât și-ar trage câtu de grase percente pentru timpul astfel petrecutu, poporul nu se va plânge în contra lor, căci vrednicu este muncitorul de plata sa. Astfel ar rezulta d'ar unu altu treilea folos: ajutorarea bunăstărei materiale a clerului și învățătorilor noștri, care încă este unu postulat

Că avea Ionu muiere, o spusei mai sus. Şapoi vorba ceea: de muiere nu scapă nici dracul! D'ar că Ionu avea 600 de leușori, veți asta se cade să se lămurască, că nu-i totu atata de ușor de a avé 600 de lei, câtu de a-și lega de grumađi o belea de femeie!

Ecă șiretenia celor 600 de lei ai lui Ionu.

Nu cu multe luni înderutu, era Ionu cu căpitanulu Glonța, la care era datu de ordonanța, în Tergulu Oenei în Moldova. Într'o ăr ilu chiamă domnul căpitanu:

— Să duci mă Ione, îi dice căpitanulu, să duci porunca asta la vameșulu din ponorul Vulturului, din sus de Slănic...
— Am înțelesu domnule căpitanu... d'ar...

— D'ar ce?
— D'ar nu cunoscu drumulu prin munții ăia... să trăiți domnule căpitanu!
— Mergi și tu pe unde mergu și alții, că vei nimeri.... Nimerescu orbii Brăila!

(Va urma.)

din punctu de vedere naționalu. Unde este însă iubirea și încrederea ce și-ar câștiga-o asemenea preoți înaintea poporului lor, prin care li-s'ar asigura efectulu cuvântului și viața li s'ar fece mai ușoră și mai plină de mângăieri?

Am arătat aci numai o singură modalitate. In numărulu de alătaeri s'au arătat mai multe. Preoțimea noastră ar fi forte de doritu, să se pună odată în activitate spre direcțiunea acésta. Putere avemu, mijloce avemu; lipsele-să nenumérate.

Manifestații pentru Boulanger.

Generalulu Boulanger și-a luat rămasă bună dela corpulu altu 13-lea de armat prin următorulu ordinu de ăr:

„O dispozițiã a presidentulu m'a pus în neactivitate. Vă părăsescu d'ar, fiindu-mi retrasă comanda. Sunt încredințatu, că atunci, când va cere apărarea patriei, veți arăta totu atât de bunu soldat, cum am avutu ocași să vă constat și în timpul păcii.“

Manifestațiile de simpatii pentru Boulanger sunt mari atatu în Paris câtu și în provincia. La 4 Martie Boulangeriștii au ținutu o adunare, în care au formatu unu comitetu republicanu altu protestării naționale și au elaborat unu manifestu. S'a hotărutu ca acestu manifestu să fiă așiatu în tôte comunele Franciei.

In fața redacției diarului „La Cocarde“ s'au adunatu în aceeași ăr mai multe mii de ómeni, aclamându pe generalulu Boulanger și silindu pe toți trecătorii să strige „Trăiescu Boulanger.“

Chiar foile ostile generalulu recunosc, că dispozițiile populare în provincia sunt pentru generalu.

Trebuie recunoscutu de altfelu, că Boulanger stă pe câtu poate departe de acésta agitațiã. Inimiciu lui ilu acuză de contrar, în speranța că voru pute obține astfelu dela presidentulu republicei ștergerea totală a generalulu din cadre.

Partida republicană radicală s'a desbinat în două grupu în acésta cestiune; Clemenceau e în contra generalulu Boulanger.

Comitetulu boulangistu a hotărutu să pună candidatura generalulu Boulanger în tôte departamentele Franciei.

De veră generalulu are de gându să petrecă la sócră-sa lângă Paris.

SCRILE ȚILEI.

Din incidentulu proceselor de pressã ale „Gazetei Transilvaniei“ au început a ne sosi scrisori și telegrame de felicitare, alu cărora textu însă din cauza absenței Domnulu Directoru altu fíiei, dr. Aurel Mureșianu, nu-lu putem comunica cetitorilor noștri. Sosirea d-sale dela Clușu, însoțitu de d-lu Redactoru Stefanu Bobancu și d-lu avocatulu Simeonu Damian, se așteptă pe dimineță, Sâmbătă, la órele 10.

O fíiã unгурescă din sécuime spune, că credincioșii din Kezdi-Oșorheiu sunt forte mâhniți contra preotulu Tamás Marcell din ordulu minoritilor, din causa că acesta e prea nepăsătoru față cu împlinirea funcțiunilor sale. La imormentării nu merge pe când e chemat, ci când i vine la socotelă. Odată s'a dusu mai târziu cu 24 óre, de cum a fostu chemat; altă-dată a cerutu pentru o imormentare 10 fl. anticipativu, și fiindcă omulu era séracu și n'a avutu bani să-i dea, a trebuit să-și imormenteze mortulu fără preotlu.

Asemenea preoți de siguru nu facu onóre ordulu minoritu!

In Alba-Iulia fu denumitu de căpitanu altu orașulu fostulu comisarü de polițiã, d-lu Iosifü Roșca.

Regele Carolu a sositu Miercuri dimineță la 9 óre în Viena, gara de nord-vestu, unde a fostu primitu și salutatü cordialu din partea Maj. Sale monar-chului. Regina Elisabeta, care era aș-

teptatã împreună cu regele, a plecatü din Sigmaringen totu Mercuri și a fostu așteptatã Joi în Viena. Afară de Maj. Sa monar-chulu care purta ca singurã decorațiã marea cruce „Stéua României“, augustulu óspe a fost așteptatu de oficerii atașati și de legațiunea românã. Maiestățile Lorü au plecatü împreună în castelulu împărețescü.

Marele clopotü alü sf. Metropoliü a fostü dusu în Bucurescu luni séra. Elu se află încă în gara dela Filaretu, unde a fostü vęcutü de o mulțime de lume. D. Walser, fabricantulu, a mersu pentru a-lü instala și a-i face proba sunetulu.

Inundări.

Dunărea cresce mereu. Prin mai multe părți a eșitu din alvia. Pivnițele mai multor strade din Budapesta sunt pline de apă. Pericululu e forte jame-nițătoru. Frumosa insulă „Margaréta“ e aprópe de a fi inundatã; partea mai aședatã a ei e deja sub apă. Numai înălțime de 1 metru de va mai cresce apa, Pesta nouã va fi inundatã.

Mureșulü și Crișurile, deși în măsurã mai micã, d'ar n'au încetatü a fi amenințatóre.

In urma topirei repede de zăpadă, ni-se scrie, că riulu Ciser a eșitu din alvia și a inundatü cea mai mare parte din teritoriulu comunelor Maroda și Giarmata, înãmolindü tôte sémênaturile de tomnã, la mulți locuitori a intratü apa în case făcendu-le daune însemnate.

Sémênaturele comunei Eszeny din comitatulu Beregu au fostü cu desevirșire distruse de apă. Agricultorii sunt desperati.

Tisa de asemenea a începutü în măsurã progresivã să ese din alvia.

Mai pe scurtu: sémênaturile celorü mai productive pãmênturi ale Ungariei sunt inundate de apă. Sätmarulu, Ciaba, Bekes, Gyula, cari sunt cele mai neașe orașe ale Ungariei, sunt în pericul de a fi nimicite.

Petițiunü nesfırșite se facu la guvern dupã ajutorü. Resultatulu: „n'avemu bani!“ Banii i-a spusatu guvernulu cu „regulare“ apelorü, și le-a regulatü așa de „bine“, că mai în fiã-care anu ele inundază neîmpedecate teritoriile. Puține state sunt, care să fi spusatu atata bani pentru regularea apelorü, ca statul unгурescü, și cu tôte acestea puține state sunt în care să se întemple atatea inundări, ca în Ungaria.

Posițiã geografică a loculu nu poate scusa nesuccesele de regulare a apelorü, pentru că sunt și alte țeri în Europa, mai mari, cu teritoriu mai șesü și cu riuri mai mari și mai periculoșe, și cu tôte acestea inundările formeză numai rar excepțiunü, în timpu ce în „Hungaria felix“ au devenitu cronice.

Așa se prădezã banii statulu unгурescü: Spese mari, succese puține, ori de locu.

Sciri polițienesci.

Astăzi, Vineri, în ziua tērgulu de șeptemănã s'a furatü în institutul de amanetare, în care era mare imbulzelã, unei femei din buzunarü suma de 47 fl. v. a. De asemenea s'a furatü în piașã unei femei o pungă cu 8 fl. v. a.—Totu astăzi s'a prinsu cu ocaua micã Antal János din Ujfalu, care pusese mâna pe o pãlăriã din șatra unui pãlărierü. Cinstitulü mușteriu fü datü pe mâna judecatoriei cercuale.

Concertü.

Mâne, Sâmbătă în 13 (25) Martie, se va da în sala dela Nr. 1 alü treilea concertü alü capelei orașenesce. — Credemü că publiculu nostru va da tótã atențiunea acestorü frumoșe concerte.

Convocare.

Representanța Comitatulu Brașovü este convocatã la o adunare extraordinã pe 11 Aprilie a. c. la 9 óre a. m.

Obiectele adunării sunt:

1. Emisulü ministrulu de interne despre aceea, că la cererea partidei să se dea adeverință despre esibitele date la protocolu.
2. Emisulü ministrulu de apărarea țerei relativu la formarea comisiunei pentru anestarea de cai.
3. Emisulü ministrulu de interne relativu la statulu de pensunare alü notarilor comunali.
4. Raportulu vice-comitelu relativu la întregirea viriliștilorü și membrilorü aleși ai comisiunei comitatense.
5. Raportulu comisiunei de 15 relativu la construirea drumulu de fierü localu.
6. Raportulu relativu la spitalulu militarü. Decisiunile cetăței Brașovü:
7. Relativu la cemeteriulu comunu.
8. Relativu la pensionarea lui Ed. Böhlert.
9. Relativu la primirea în gremiulu comunu.
10. Relativu la pensionarea păditorulu de pădure Szetona Wenzel.
11. Relativu la localitatea de neguțatoriã datã în chirialu Arpad Loskay.
12. Relativu la localitatea de neguțatoriã datã lui Meriex Werzar.
13. Relativu la localitatea de neguțatoriã datã lui Gregoriu Bányai și Nicolae Navrea.
14. Relativu la pretențiunea fondulu de pensune comitatensü.
15. Decisiunea comunelor Satlung, Cernatü, Tãrlungeni, Purcăreni, și Zizin relativu la statorirea vamei pentru importarea bęturei.
16. Decisiunea comunei Cernat relativã la darea și arênda dreptulu de morăritü.
17. Decisiunea comunei Cernatü relativu la transformarea localității celei mari în casã de teatru.
18. Decisiunea comunei Bodü relativã la edificarea cărciimei.
19. Decisiunea comunei Hermantü relativu la edificările, pentru animalele de prãsilã.
20. Decisiunea comunei Apașã relativu la procurarea puscei de apă și a unui sicriu de fierü scutitu de focu.
21. Cererea lui Frideric Wachter protocolistü la casa orfanalã pentru remunerare.
22. Cause urgente, cari arü veni în intervalu și sunt a se publica dupã adunarea comitatulu permanentu în modulü citatu.

Comitetulu permanentu se va aduna în 10 Aprilie la 10 óre.

SCRİ TELEGRAFICE.

(Serv. part. altu „Gaz. Trans.“)

Bucuresci, 23 Martie. In camerã Brătianu a rãsponșu la interpelarea asupra politicei esterne. Elü protestã împotriva ideei de a se înființa unu imperiu româno-bulgarü și împotriva acușatiunei, că guvernulu arü voi să germanizeze țera.

Cursul la bursa de Viena

din 25 Martie st. n. 1888.

Renta de aurü 4%	96.15
Renta de hãrtiã 5%	83.15
Imprumutulü cãilorü ferate unგare	149.
Amortisarea datorie cãilorü ferate de ostü unგare (1-ma emisiune)	93.90
Amortisarea datorie cãilorü ferate de ostü unგare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datorie cãilorü ferate de ostü unგare (3-a emisiune)	108.70
Bonuri rurale unგare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	108.60
Bonuri rurale Banatü-Timishü	108.60
Bonuri cu cl. de sortare	108.60
Bonuri rurale Transilvane	104
Bonuri croato-slavone	108.25
Renta de hãrtiã austriacã	77.85
Renta de argintü austriacü	79.10
Renta de aurü austriacã	109.15
Losuri din 1860	132.—
Acțiunile băncei austro-unგare	856.—
Acțiunile băncei de creditü unგur.	270.—
Acțiunile băncei de creditü austr.	268.10
Despăgubirea pentru dija de vinu unგurescu	99.
Imprumutulü cu premiulu unგurescu	122.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinulu	123.75
Galbeni împărețesci	5.99
Napoleon-d'ori	10.05
Mãrci 100 imp. germane	62.40
Londra 10 Lãvres sterlinge	126.95

Cursul pieței Brașovü

din 23 Martie st. n. 1888

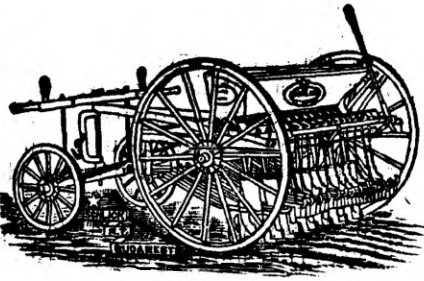
Bancnote românesci	Cump.	8.49	Vënd.	8.50
Argintü românescü		8.44		8.48
Napoleon-d'ori		10.03		10.08
Lire turcesci		11.94		11.87
Imperiali		10.94		10.87
Galbini		5.88		5.92
Scris. fonic. „Albina“ 6%		101.—		102.—
„ „ 5%		98.—		99.—
Ruble rusesci		103.—		105.—
Discontulu		6 1/2—8 3/4		pe anu.

Editoru și Redactoru responsabilü: Dr. Aurel Mureșianu.

Turnătoria și fabrica de mașini a lui SCHLICK

Societate pe acții în Budapesta.

Biouroul central: VI. Waitznering 57.—Despărțământul pentru mașini agricole: VI. Aeussere Waitznerstr. 1696—1699.

MAȘINELE DE SĂMENATU

„TRIUMPH“

patentate ale lui Schlick

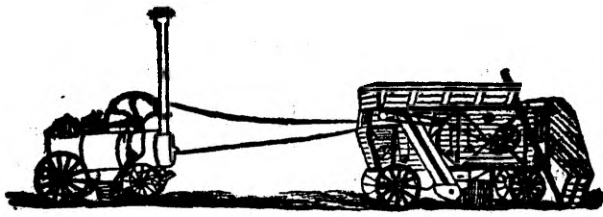
Cea mai mare distincțiune:

Diploma de onoare de aur la concurența internațională de pluguri în Hatvas.

Pluguri pentru una brazdă patentate a lui Schlick pentru 2 și 3 brazde, Rayol. 2 premii de aur, Medalii de aur și încă alte trei distincțiuni.

Pluguri originale pentru o brazdă ale lui Schlick și Vidats, pluguri pentru săpă și moșorăie, Extirpatore etc.

Garnitură de treierată cu vaporu, Garnitură de treierată cu vârtăj (Göpel).

Morți pentru curățit, Morți pentru măcinat, Mașină pentru preparare de nutreț etc.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE. — CATALOAGE LA CERERE GRATIS ȘI FRANCO.

12-3

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerī cāte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publicā articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatralei ș. a. — mai departe tracteazā cestiuī literare și sciētificē cu reflesiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socialā a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunī din patriā și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face cāte o orā plăcutā familiei strivite de grijile vieții; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū individiilorū din familiā o petrecere nobilā și instructivā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancā ori marce postalī.

PREOTULU ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșuri lunare cāte de 2½—3½ cōle; și publicā portretele și biografiile arhierilorū și preoțilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciēntelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocasiunī, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literarī; și în urmă totū soilū de amēnunțe și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancā ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimittū gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Apologie. Discusiunī filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificade de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețulū 30 cr.

Reșcarea limbei romānesci în vorbire și scriere învederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntāri bisericesci la tōte sērbātorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntāri bisericesci întrece tōte opurile de acestū soțu apārate până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiā-care sērbātore, care arată timpulū întroducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbātore. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelā originalā de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelā popularā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda sēu Nunta fatalā. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluțu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiū Nicōrā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — cāte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comericiu și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățământul intuitivū în folosulū elevilorū normalī (preparandialī), a învățătorilorū și a altorū bărbați de scōlā, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literaturā nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și învățătorilorū ca celorū în prima liniā interesati.

Spieuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramaticā limbei romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramaticā limbei romāne lucratā pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. — Partea practicā forte bogatā a acestui op — cuprindēndū compozițiunī de totū soilū de acte obveniente în referințele vieții socialī — se pōte întrebuița

cu multū folosū de cātrā preoți, învățători și alți cārturari romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertāciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculārei în scōla poporalā pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciunī:

Mārgāritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciunī și cāntāri bisericesci forte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legăturā de luxū 1.50—2.50

Miculū mārgāritarū sufletescū. Cārticā de rugāciunī și cāntāri bisericesci — frumosū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cārticā de rugāciunī și cāntāri pentru prunci scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscătorei de D-deu urmatū de mai multe rugāciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolā D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.